

10.07.2026

EM2026/278

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til Inatsisartutlov, som fastslår, at jord og arealer i Grønland ikke kan overgå til privat ejendomsret, sælges, pantsættes eller gøres til genstand for spekulation, men alene kan tildeles og anvendes efter regler om brugsret.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Begrundelse

Jeg ønsker at lovfæste et grundlæggende princip: Vores land er ikke til salg.

I Grønland er udgangspunktet allerede, at man ikke ejer jorden, men får brugsret til et areal. Det princip bør stå klart i loven, så der ikke senere opstår tvivl om, hvorvidt jord og arealer kan privatiseres, sælges eller pantsættes.

Grønlands jord skal ikke kunne sælges til enkeltpersoner, selskaber, investorer eller udenlandske interesser. Den skal heller ikke kunne bruges som almindelig handelsvare eller gøres til genstand for spekulation.

Vores land er grundlaget for vores samfund, kultur, fangst, fiskeri, familieliv, bygder, byer og fremtidige selvstændighed. Hvis jorden kan gøres til privat ejendom, kan det på længere sigt føre til spekulation og ophobning af arealer hos økonomisk stærke aktører.

Arealer skal fortsat kunne tildeles til boliger, erhverv, offentlige formål og anden nødvendig udvikling. Forslaget forhindrer derfor ikke byggeri eller erhvervsaktivitet. Det fastholder alene, at retten til jorden skal være en brugsret og ikke privat ejendomsret.

Selvstyreloven bygger på, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse. Den ret bør også afspejles i vores arealpolitik. Et folk med ret til selvbestemmelse bør ikke gøre sit land til en handelsvare.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udarbejdelse af lovforslag og nødvendige følgeændringer skønnes at kræve op til 1 AC-årsværk, svarende til ca. 500.000 kr. Da forslaget lovfæster et princip, som allerede gælder for arealtildeling i Grønland, forventes ingen væsentlige løbende merudgifter eller mindreindtægter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Erhvervslivets nuværende adgang til brugsret ændres ikke. Forslaget udelukker alene, at selve jorden i fremtiden kan ejes privat, pantsættes eller handles. Da jord heller ikke i dag kan sælges privat, ændrer forslaget ikke en eksisterende handel.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Borgernes adgang til brugsret ændres ikke. Den direkte økonomiske virkning er derfor begrænset.

Den foreløbige målbare offentlige udgift er op til ca. 500.000 kr. til lovarbejdet. Herudover består virkningen især i større retlig klarhed om, at jord og arealer ikke kan privatiseres. En eventuel fremtidig markedsværdi af privat jord vil dermed heller ikke kunne realiseres.